

սերով կը լուսաւորուին մեր սենեակները ,
 Կահլիճները , նոյն իսկ փողոցները , հրապա-
 րակները : Շէնքեր , աշտարակներ , կամուրջ-
 ներ , Սուէրներ , Մոն—Սէնիներ , Սէն—Կո-
 թարներ ամէն ալ չափադատութեան և ուս-
 ման կնիքները ունին իրենց շնորհուն վրան .
 մէկ խօսքով մարդկային կեանքը շատ և շատ
 բարեփոխուեցաւ գիտութեան և գիւտերու
 շնորհիւ :

Գաղղիայէն Անգղիա անցուարձք դիւ-
 րաւ կ'ըլլայ . 1, շոգեհաւով . 2, ելեկ-
 տրանսպորտով . 3, բնդովիայ նաւով . 4, ծո-
 վային հնձեյանիւով . 5, բնդովիայ գետ-
 նուղիով . 6, օդապարիկով . 7, թռչող զոր-
 ծիրով : Նոյն իսկ մտածուած է հաստատել
 կամարլիններ՝ անոնց վրայէն քայլընէլ շոգե-
 կառք , կամ ելեքտրական երկաթուղի , կամ
 պարաններով օդային կառք :

Երկու ափուռքէն նշաններով խօսելու պրու-
 թեան յաջորդեց արեւագրութիւնը , յետոյ
 հեռագիրը , հեռագրին մրցակից հանդիսա-
 ցաւ հեռախօսը : Այնքէլ հեռագիրը երկուքն
 ալ գերազանցել կը ջանայ՝ բայց անթել հե-
 ուխօսը թերեւս յաղթանակէ :

Գիտութիւնը և գիւտերը կը դիւրացընեն
 ձեռագործ աշխատութիւնը , վաճառականու-
 թեանց յարաբերութիւնը և օրըստօրէ անմը-
 շակելի երկիրները արգաւանդ կը դարձընեն :

Նորանոր բնութիւններ , նորանոր դիտա-
 ղութիւններ և փորձեր , մարդկանց խել պիւ-
 տի տան բնութեան ծոցէն այն թաղուն
 ցաղանքները , զօրութիւնները՝ որոնք բնու-
 թեան չաստիչը դրած է անշփոխ մարդ-
 կութեանս : Զանոնք ձեռք բերելու համար՝
 հարկ է որ իմացականութեամբ օժտուած
 գերբնականին պատկերը՝ ջանայ շահաբեր
 ընել իւր ընդունած տաղանդը՝ զրադի դի-
 տութեան , գտնայ գիւտեր :

Ամէն քրիստոնեայ ազգ՝ ունին իրեն մեծ
 կամ փոքր գիւտեր յղացող հանձնարները .
 որովհետեւ յառաջադիմական գիտութիւնը և
 քրիստոնէութիւնը՝ քոյր և եղբայր են՝ միա-
 սին կ'ընթանան և ընդհանրապէս մեծ բա-
 րեպաշտ անձինք կ'ըլլան նաեւ մեծ գի-
 տուններ :

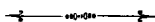
Գիւտերու շնորհիւ մեր կեանքը յերաւի

երկնցած է՝ թէպէտեւ մեր կենաց տարինե-
 րը՝ մեր նախնեաց կեանքի տարիներէն ա-
 լելի չեն : Սակայն կենաց երկարութիւնը
 տարիներէն չի կախուի , այլ քիչ ժամանակի
 մէջ շատ դործ տեսնելէն : Մեր մեքենաները ,
 գիւտերը , երկրագործութեան , բժշկութեան ,
 վիրաբուժութեան , ձորտարարութեանց յա-
 ռաջադիմութիւնքը , և այլն , ապացոյցներ են
 մեր բաժնին :

Շատ երկայն կ'ըլլար եթէ Եւրոպական
 ազգաց , և նոր աշխարհի բնակչաց այս դա-
 րուս մէջ ունեցած մտաւորական զարգաց-
 մանց և գիւտերուն մանրակրկիտ ծանօթու-
 թիւնքը ներկայացընէինք աստ : Գոհ կ'ըլ-
 լանք միայն համաօտարե խօսել մարդկային
 ընկերութեան՝ երկրիս , ծովու , օդոյ և բնու-
 թեան ուրիշ իրաց մասին տարած յաղթա-
 նակաց վրայ , և անոնց պատմութիւնը ընել
 վերջը , քանի մը խօսք ալ ըսել , այս յետին
 տարիներուս մէջ գտնուած նորանոր գիւտե-
 րու մասին :

Շարաշարելի

Հ. Ն. ՏԻՐԱՅՈՒՆԱՆ

ՆԵՐՈՎԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒՆ

REVUE DE PARIS (1/10. 99). — Խոսալացի
 ազգին վրայ տեղեկութիւնք , յօդուած Գ.
 Gastinelի . Յօդուածագիրս կը սիրէ իտալա-
 կան ժողովուրդը , և անոր վրայ բազմաթիւ
 բնական առաքինութիւններ կը գտնէ . Հա-
 վար երկու հարիւր ֆրանք կը դարձնով պաշ-
 տօնավարաց , պանդկապետաց , վարսափի-
 բայից , խանութպանաց մէջ կը գտնուին ի-
 մասոտակներ , քաղաքագէտներ , հասարա-
 կաց գործոց անձինք : « Իւրաքանչիւր ոք
 պարզմտութեամբ և անջան կերպով ինքնի-
 րեն համար գաղափարներու և զգացմանց
 տեսարան մը կը յօրինէ . ամէն ոք կը հնա-
 ռէ իրեն կեանքը և անոր հասարակաց կը
 պարզէ , գոհ է իրեն մտաց մէջ ծնած գա-
 ղափարներով , զգայուն է թէ՛ ամէն բնական
 բարեաց և թէ՛ ամէն չարեաց , օրհնելով Սի-
 կիլիոյ ընտիր գէնին , Նեապոլոյ ստանառե-

սակ ջրոյն փափաքով լի, խորշելով հոով-
մէական հարաւային հովէն և զսէր քան զգա-
տարկութիւն զՔրդապահով»։ Ընդհանրապէս
ստանց զերբար նեղելու կը ջանան ապրիլ-
Զին միճեթ, անկը զիրար տառելու հակեկո-
նէ։ Ամէնքն ալ կիրթ են։ Ժողովուրդը հա-
մարձակ է և անկեղծ. զգնուողականն կը
պատմէ իւր պարտութիւնները։ Իտալացին
լաւ ընդունելութիւն կ'ընէ օտարականաց,
ոչ այնչափ շահու յուսով՝ որպիսի բնական
ագնուութեամբ մը։ Միով բանիւ, ըստ յօ-
ւանդանագրին, իտալացին թուի թէ նշանաւոր
կազմակերպութիւն մ'ունի։

NOUVELLE REVUE (1/10. 99). — Նափո-
յեռն և արշաւանքն ի Ռուսաստան. — Կոմսն
Léon Tolstoï կը պարզէ թէ զազդիացի մա-
տենագիրը կը ջանան պայցուցանել որ Նա-
փոյէռն կանխաւ իմացած է այս արշաւանաց
հետանգը, և թէ իրեն զօրպակտնին խոր՝
վարդ տուել էին կնկարու ի Սմոլնիսը. միով
բանիւ, բոլոր այս պատմիչը ամէն կերպ
փաստեր ի մէջ կը բերեն հաստատելու հա-
մար՝ թէ Նափոյէռն և իրեն զօրագրութիւններն
ըմբռներ էին այս արշաւանաց մտանգը: Իսկ
ռուս պատմիչը շատ աւելի կը ջանան հա-
տատելու՝ որ այդ արշաւանաց սկիզբէն
Ռուսը այս սխիւթանքն պատճառակա՞ն ծրա-
գիրը շինել էին, այսինքն՝ ձգելու զՆափո-
յէռն Ռուսիոյ խորերը: Եւ այս ծրագիրը
մերթ Գոպի կ'ընծայեն, մերթ Ռօլի, և մերթ
ցարդ անանուն մնացած գազդիացւոյ մը կամ
նոյն իսկ Ալեքսանդր կայսեր: Բայց եթէ
պիտիւրագիրները քննենք, դիւրան պիտի տես-
նենք՝ որ այդ ամենայն նախապատրաստու-
թիւնները ոչ ոք հեղինակն անտանօթ է, թէ՛
ռուս և թէ՛ ցազդիացի պատմչաց մտադիւրու-
թեան ուրիշ բանի համար չենթարկուեցան
բաց միայն՝ վասն զի արշաւանաց արդիւնքն
արդարացուց այլ նախագգուշութիւնները: —
Իրօք, բախտն միայն այդ արշաւանաց պատ-
մանն է:

ቶሊሊያዊነት በሆኑበት

20 80h L h U

ᐱ ᓃ ᓃ ᓃ ᓃ ᓃ

ՇԵՆՈՐԻՍԻՆ *առմառնէն վերը Անդղիաց-
ւաց գործը անյառող զնաց, շատ Անգղիացիք
զերի բռնուեցան. Մէթուէնի, Գէլլի Բէննիի
հրապար. ւլ տուած լուսերն ամբողջ ձախարչ են:*
*Մինչպէս իր կարծիքով թէ Անգղիա
կաւ լաւագոյն Պաշտենտն խնդիրը, հոգաւ առ-
պուած է բանակներ պահել նոն և մեծամեծ
ծախքեր ընել, որպէս զի զէժ վերջապէս յաղ-
թող ելլէ գործոյն մէջէն, ինչպէս որ հասարա-
կաց կարծիքն թէ իր պնդէ՝ թէ Անգղիոյ է
միայն յայթաւած խնամ:*

ᐅ ᑭ ᐱ ᐱ ᐅ ᐱ

Իտալական պաշտոնարարն չառ մեծ յեղա-
փոխություններ կրեց այս մեկ ամսոյ մէջ քա-
ռասուն ու եօթն ծերակուսի անդամէր նոր ըն-
տրուեցան։ Սարաբալդին յանձնեցեալ նոր
պաշտոնարարը կազմեւ։— Ձինաստանի գործե-
լէն Իտալիա շատ ջանաց և կը ջնայօ օգուտ մը
քաղէ։ Ծերակուսի և խօսարարին մէջ անդա-
սար առաջարկութիւններ կ'ըլլան։ Վօրին, Նա-
զիւ թէ պաշտօնին մէջ մասա, Նրամպից որ
երթան ի Ձինաստան Stromboli և Vesuvio պա-
տերազմի նաւերն, դարձեալ և Vettor Pisani,
բազմութեամբ զինադրոց։— Իտալիոյ թագա-
ւորն շատ աղքու կերպով խօսեցաւ՝ իտալական
պաշտոնարարներն վերջին զէպքերուն հաւթիւ և
ցոցցոց թէ ընկերական դասերն կարօտ են
կազմաւորելու վարչականներն մը՝ որ կարենայ
գործարար միջոցներ բանեցընել իտալական եր-
կիր որ դարգացընելու Նամպի։

Հ Ի Ն Ա Ս Տ Ա Ն

Եւրոպական տերութեանց չափաւոր քաղաքացիութիւնն պատճառ եղաւ Ձինատունի մէջ հանդիպած այժմեան դառն խոշառուութեանը. թէպէտ եւ այդ աշխարհին հասարակութեանը զէմ հրովարտակի մը չանցնի, բայց միւս կողմէն անոնց ջրած անդիւթութիւնները ու ջարդը կ'արդարացընէ: Փէքիի եւ գաւառներուն մէջ սպաննուեցան չարաշար կերպով շատ եւրոպացիք եւ տեղացիք քրիստոնեակներ: Եւ պոքսէրներն կը բռնադատեն օտարազգիները ելլելու իրենց կողմէն: Համազգային բանակներ տառապանքներ կ'ապրեն: Համազգային բանակներ տառապանքներ կ'ապրեն:

